

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי ג' תמוז תש"פ | דף היומי בבלי: שבת קיא.

דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תצ"ד עד סעיף ב'.

מוסר: שמירת הלשון - שער התורה ועל הטענה: עד 'ואם לא'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק ה משנה ד עד פרק ה משנה ו

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirsuh@dirsuh.co.il

"תביא מיד את המפתחות!" צווח השוטר הפלסטיני על הנהג הנפחד | הערבי מהצפון שביקש לקנות עמוד בספר תורה | פרשת מצורע הדהימה את רופאי אירופה... | 1919

על דא ועל הא

כתב-העת 'דו'איש כרוניקל' מדווח: "הנגף אשר פרץ באירופא העיר את כל הרופאים לבקש תחבולות לעצור בעדו... הם חיפשו גם בתורתנו ומצאו כי חוקי הבריאות בתורת המצורעים הם האמצעים היותר טובים לעצור הנגף, והם מתפלאים הפלא ופלא..."

מסכה מן התורה מניין?

אברכים חסידיים המהלכים כשפיון כירורגי מקשר את צווארם). ואז הנגיף שוב החל להתפשט (וברוך א-ל עליון שהפעם הוא תוקף בקלילות יותר) ואנו שוב נפגשים ב'מערכה שניה' של טורי 'אמונה נגד קורונה' [=מאמריו של הכותב שהתפרסמו ב'המבשר' במהלך 'הגל הראשון']. את הטור הראשון של המערכה השניה אני רוצה לנצל למראה-מקום מעניין שקיבלתי מאחד מנכבדי הקוראים, הרה"ג ר' חיים מלין שליט"א, ששיגר אלי ביאור מענין של האבן-עזרא בפרשייתו של המצורע, זה שנגע צרעת צמח בבשרו כעונש על עוון לשון-הרע.

הכתוב מורה: ועל שפם יעטה, ומסביר האבן-עזרא: הכוונה היא שעליו לכסות את פיו עד למעלה משפמו בבגד. וזאת למה? "כדי שלא יזיק ברוח פיו". וכי תאמרו שהכוונה לנזק רוחני? לכך נפנה אל ביאורו של האבן-עזרא במקום אחר, שם הוא מבאר שהצרעת היתה מחלה מדבקת שעוברת מאחד למשנהו. כך שאם המצורע לא יכסה את פיו ב'מסכה' הוא עלול להדביק אחרים במחלתו ועל כן הוא מחויב מן התורה (!) לעטות מסכה על פיו

הלצה מתגלגלת המטיבה לתאר את הווי הימים (וסליחה מראש למי שכבר מכיר) טוענת באנחת-רווחה: "כמה טוב שאת המסכה צריך להניח על הסנטר. תארו לעצמכם שהיינו צריכים לכסות בה את הפה והאף? לא היינו מסוגלים לנשום!"

ההלצה הזו מסבירה בעצם על כוח הסֶבֶל שתש ועל המוח האנושי שאינו מורגל לפחד ולחשוש לאורך זמן. בגל הראשון היינו כולנו קשובים. מסכות ואלכוג'ל טיפסו במעלה פירמידת הצריכה המשפחתית, וכל מי שלא אמר שלושה דברים אלו: מסכה, אלכוג'ל והתעטשות למרפק (לפֶלְשָׁנִים שבינינו: החלק הפנימי של המרפק אינו 'מרפק' אלא 'גִּמְץ'), לא יצא ידי חובתו. אבל אז, אחרי שנגמרה המערכה הראשונה והשחקנים ירדו מהבמה, החלה המערכה השניה (בינינו, 'מערכה שניה' לא יותר יפה מ'גל שני'). וכשתת-המודע האנושי הבין שנגיף הקורונה פה כדי להישאר, החל הפחד מההדבקה וההידבקות להידחק הצדה, וכמו אבן-שוואבת הוא גרם גם למסכה להידחק למטה בואכה הזקן והסנטר ואפילו הצוואר (מה שיצר את המראה המוזר של

כדי למנוע הדבקה.

ראיה יותר חזקה מזו אין אנו צריכים. הנה, התורה הקדושה בעצמה מצוה במילים מפורשות שעל מנת למנוע הידבקות, מן החובה ללבוש מסכה.

עד כאן טורו הנפלא של הרב יקותיאל יהודה גנזל, שפורסם ב'המבשר'.

והנה קטע מעניין נוסף שמצאנו, בגיליון 'פיקודיך דרשתי', אודות הקשר שבין פרשת המצורע לבין ה'קורונה':

הגאון רבי פתחיה מנקין זצ"ל היה מתלמידי מרן החפץ חיים בראדין, ולאחמ"כ היה רב ברוסיה בעיריה וויטסבק, שנים ספורות לפני פרוץ מלחמת העולם השנייה עלה לארץ הקודש והתיישב בפ"ת. בספרו עה"ת 'פרדס פתחיה' הוא מצטט מכתב עת רפואי נכבד שנכתב ע"י אנשי רפואה נכריים, והדברים נפלאים, ובפרט לתקופה הקשה בה אנו שרויים:

"ואתה קורא יקר שמע נא מה שאמרו בכתב העת 'דו'ואיש רוניקל' וכן כתב העת 'גלאב דעמאקרטיק', וז"ל: הגנף אשר פרץ בכל ארצות אירופא, העיר את כל הרופאים לבקש תחבולות

לעצור בעדו, על ידי שמירות שונות, בחפשמ אחרי האמצעים הכי טובים לתת דלתים ובריח להאורח הנורא. הם חיפשו גם בתורתנו ומצאו כי חוקי הבריאות בתורת המצורעים, הם האמצעים היותר טובים לעצור הנגף, והם מתפללים הפלא ופלא, אשר לפני שלשת אלפים ושלוש מאות שנה כבר כתב משה את כל החקים באר היטב, והם הרופאים, בכל חכמתם וחקירתם הגדולה, לא הגיעו עד היום לידיעתו הרבה בתורת הרפואה.

"עוד כתבו בכתבי העת הנ"ל: 'נפלא הוא לראות אשר מאתים ושלוש עשרה מצות מן התרי"ג, הן חוקים לשמור על הבריאות, ובין החוקים הללו יש את תורת המצורע, ואת הדין כי יסגור הכהן את המצורע שבעת ימים, ואם הנגע עמד בעינו, להסגירו ז' ימים שנית, ואם פשתה המספחת, לטמאו ולהבדילו מחוץ למחנה, וכן לשרוף את הבגדים אשר צרעת בהם, וכל חוקי הבריאות שבתורה הם אמורים בפרטי פרטיות, תחת אשר להעמים הנאורים של הנוצרים אין עוד כל חוק בדבר הגדול הזה ורק עתה הם פוקחים עיניהם וחפצים לחוקק חוקים בעניין זה."

הסיפור היומי

"אני ערבי, אבל מה זה קשור? אני פשוט רוצה לזכות בספר תורה. אני יודע היטב את הערך הגדול. מה, יש הבדל? אני משלם על הכל באשראי"

'כירו וידעו כל יושבי תבל' - השיחה הבלתי-שגרתית שהגיעה למוקד הטלפוני של אחד מארגוני הקירוב הגדולים

יהודי בגולן. יכול להיות שהוא...?

"בואי תסבירי לי בקצרה איזה מסלולים יש."

הטלפנית פרשה באוזניו את המסלולים של קניית זכות בספר התורה, כשסימן שאלה גדול גורם לה לפקפק בעסקה ההולכת ונרקמת.

"אני מעוניין בעמוד שלם ואני רוצה להנציח אותו לרפואת כל

המשפחה... רגע, את איתך?"

"אה, רגע", התעשתתה הטלפנית, "אני רוצה רק לברר, אתה

יהודי?"

"אני ערבי, אבל מה זה קשור? אני פשוט רוצה לזכות בספר

תורה. אני יודע היטב את הערך הגדול. מה, יש הבדל? אני משלם על הכל באשראי."

"אני מבינה אותך, אבל יש לנו הוראה מפורשת למכור זכות

בספר רק ליהודים, ואין לי רשות ואפשרות להפר זאת", היא הצליחה במאמץ להוציא את המילים מפה. הרגישה שאולי

המשפט נשמע לו מתנשא מעט.

"אבל אתם יודעים לקחת את התרומה שלי כל חודש."

באחד מארגוני הקירוב הגדולים הפועלים להשבת יהודים לצור מחצבתם, החלו לאחרונה בפרויקט מיוחד של זיכוי יהודים בהשתתפות בכתיבת ספר תורה. הסיפור שלפנינו אירע באחד מימי הקמפיין העמוסים, כאשר הגיעה למוקד הטלפוני של הארגון שיחת טלפון מאדם שביקש לזכות ולקנות עמוד בספר התורה.

"נשמח לצרף אותך, זכות התורה תגן עליך", אמרה לו הטלפנית, בעת שהמחשב העלה את פרטי האישיים לפי מספר הטלפון ממנו התקשר. מדובר היה באחד התורמים הקבועים של הארגון.

אבל היה כאן משהו לא ברור כל כך... "ראפיק טוויל שמך, נכון?"

"כן, אני מתרגש מאוד, זו פעם ראשונה שאני לוקח זכות בספר תורה. הרבנים שלכם מדברים מקסים. אני כבר תורם הרבה שנים אצלכם."

"תודה עצומה, אין לך מושג איזו פעילות נפלאה נזקפת על שמך" - עיניה של הטלפנית ננעצו על מקום יישובו. יישוב לא

"אני אחזור אליך אם תהיה לי תשובה, בסדר?", ניסתה להימלט מהסבך שמעולם לא התכוננה אליו.

"אני חייב להסביר לך שתביני. אני מאזין כל יום להרצאות אצלכם. אני לוקח המון תובנות וחוכמת חיים שיש לכם בתורה. הילדים שלי זכו להיות מחונכים יותר בזכות השיעורים שלכם, ואני מאמין באלוקים בדיוק כמוכם. אז מה אם אני מוסלמי?"

"אני שמחה לשמוע, אדאג שיחזרו אליך עם תשובה."

סוף כל סוף סיימה ונשמה לרווחה.

"התרגשתי מאוד", מסיימת הטלפנית את סיפורה. "השיחה הזו האירה לי במעט איך תראה הגאולה, ואת התשוקה הבלתי נתפסת שלהם להידבק באמת, כשיתקיים בנו הכתוב באחרית הימים 'יכירו וידעו כל יושבי תבל... ביום ההוא יהיה ד' אחד ושמו אחד'."

"נכון, בזה יש לך זכויות, אין ספק שבעזרה מסביב יש לך חלק גדול, אבל ספר תורה הוא קודש קודשים".

"אני מוכן לשלם כפול, העיקר לזכות. תוכלי לברר בשבילי?".

"אני מוכנה לשאול שוב, אבל לא נראה לי שהתשובה תהיה שונה", היא הרגישה רחמנות על ההוא מעבר לקו. התחינה שלו הייתה אמיתית.

"מה לעשות. אני בפלונטר, ומה שאסור אסור", לחשה לחברותיה האחרות שסביבה.

"יש אפשרות שתתרום לסעודת המצווה שתהיה בהכנסת ספר התורה", חזרה באוזניו על רעיון שהציעה לה חברתה. אולי זה ירגיע אותו מרצונו העז.

"אני רוצה אך ורק לספר תורה, ואת יודעת שאני רציני. התרומות שלי אצלכם יעידו".

פרשת השבוע

המקורבים אמרו שהרב אינו חש בטוב ולא שייך כלל להיכנס, אבל האיש התחנן ולא מש מהדלת. הקולות הגיעו לאזניו של מרן זצוק"ל, והוא הורה להכניס את האב ובנו. ואז התברר פרט מדהים...

"זאת חוקת התורה"

את הנהגותיו האציליות של מו"ח החליט בשלב מסוים להתגייר ולהפוך ליהודי בכל רמ"ח ושס"ה שלו. ואכן הוא מגדל משפחה לשם ולתפארת, וכשהגיע אחד הילדים שלו לגיל 3 ביקש לגזוז את פאותיו אצל מרן זצוק"ל, שכמובן קיבלו במאור פנים, עודדו וחיזקו במאוד.

כששמעתי את המעשה הזה אמרתי, שכאשר גר צדק זה עולה לתורה לא צריך לקרוא לו 'אברהם בן אברהם' כפי שמקובל, אלא 'אברהם בן יוסף שלום', שהרי בזכותו של רבי יוסף שלום אלישיב הוא הפך להיות יהודי.

וכפי שמצאנו בתוספתא מנחות פרק י"ג המספרת מעשה שהיה עם אחד האמוראים שהיה גר צדק ונקרא רבי יוחנן בן תורתא - רבי יוחנן בן השור. שמו נקבע כך משום שהשור היה הגורם לבואו לחסות בצל כנפי השכינה. ואמרתי שעל אחת כמה וכמה שאפשר לקרוא לגר הנ"ל כבנו של מרן הגרי"ש זצוק"ל.

(ברכי נפשי)

שח הגרי"י זילברשטיין שליט"א: אחד המעשים המופלאים אצל מו"ח מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל התרחש כאשר היה כבר במצב שכמעט לא הכניסו אליו אנשים, וגם המקורבים לא הורשו להכנס אל הקודש פנימה.

ויהי היום, מתדפק על הדלת יהודי שהיה נראה כחרדי לכל דבר ולצידו בנו הקטן שזה עתה מלאו לו 3 שנים. "אני רוצה שמרן הגרי"ש אלישיב יגזוז את פאותיו של הילד", ביקש האיש.

המקורבים שללו לחלוטין את אפשרות הכניסה ואמרו שהרב אינו חש בטוב. אבל האיש התחנן והתחנן ולא מש מהדלת. התחנונים הגיעו לאזניו של מרן זצוק"ל, וכששמע שמדובר בגזיזת שערות לילד הורה להכניס את האב ובנו. ואז התברר פרט מדהים:

היהודי החרדי הלזה היה עד לפני כמה שנים 'גוי למהדרין' שקנה מדי שנה לפני הפסח את חמצו של מרן הגרי"ש, ובראותו

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הנהג עמד לחוץ ומודאג. כבר רבע שעה חלפה, הוועידה אמורה כבר להתחיל ורבי שניאור עדיין כאן. רק כעבור חמש דקות תמימות נפרד רבי שניאור מבעלי השמחה, ואז בצעדים מהירים ירד אל הרכב כשהוא מבקש מהנהג למהר...

ליומא דהילולא של הגאון רבי שניאור קוטלר זצ"ל ר"י לייקווד

טוב, לחץ את ידי שני המחותנים ושוחח עמם עוד כמה דקות יקרות.

הנהג עמד כל הזמן לחוץ ומודאג. כבר רבע שעה חלפה מאז עלו לאולם. הוועידה אמורה כבר להתחיל ורבי שניאור עדיין כאן. רק משעברו עוד חמש דקות תמימות נפרד רבי שניאור מבעלי השמחה, ואז בצעדים מהירים, כמעט בריצה, ירד אל הרכב כשהוא מבקש מהנהג שימהר להביאו אל הוועידה.

הנהג היה מלא פליאה, ואף הביע זאת בקול. אם הרב כ"כ ממחר מדוע התעכב בחתונה זמן כה רב? הסביר לו רבי שניאור:

כשהגענו, אחזו באמצע החופה. ה'כיבודים' השונים כבר חולקו לחשובי המוזמנים. אם הייתי הולך מיד אחרי החופה היו המחותנים סבורים שנפגעי על כי לא כובדתי ב'כיבוד' ראוי. הם לא היו יודעים שאני מוזמן לנאום בוועידה של אגו"י הנפתחת ממש ברגעים אלו. ובודאי הייתה נגרמת להם עגמת נפש רבה בליל שמחתם. לכן נכנסתי לאולם, ישבתי ושתיתי 'לחיים' ושוחחתי ארוכות כדי שלא יהיה להם כל צל של ספק שמא פגעו בי. ורק אחרי שנחה דעתם - נחה גם דעתי ומיהרתי לצאת.

(מתוך 'שבילי המידות והערכים')

פעם אחת הוזמן מרן הגאון רבי שניאור קוטלר זצ"ל לנאום בוועידה של אגו"י בארץ מגוריו בארה"ב. הוועידה הייתה אמורה להיפתח בשעה שמונה בערב, וכמחצית השעה לפני כן עזב רבי שניאור את לימודו וירד לרכב הממתין לו למטה. בעל הרכב, אדם שנהג להסיעו בהזדמנויות כגון אלו, כבר ישב מוכן כשהרכב מותנע. רבי שניאור נכנס ובקש ממנו לצאת מיד לדרך מבלי להתמהמה, שכן השעה מאוחרת.

במהלך הנסיעה ברחובות העיר טפח לפתע רבי שניאור על מצחו כנזכר במשהו חשוב. באולם שמחות לא הרחק חיתן אחד ממכריו את בנו בדיוק באותו ערב. את ההזמנה לחתונה הוא קיבל זה מכבר, אך משום מה היא פרחה מזיכרונו עד עתה. רבי שניאור ביקש מנהגו לשנות את מסלול הנסיעה על מנת להיכנס לחתונה לדקה אחת, כלשונו, רק לאחל מזל טוב ולצאת.

בהגיעו לאולם הייתה החופה בעיצומה. רבי שניאור חיכה מן הצד עד לסיומה ואז נגש למחותנים וברכם בברכת מזל טוב לבבית. הנהג עמד, מחכה לראש ישיבה לרדת אל הרכב בחזרה, אולם להפתעתו רבי שניאור כלל לא נראה ממהר. הוא נכנס אל האולם יחד עם הקהל כולו וכמובן מיד הוזמן אל שולחן המכובדים. המחותנים כיבדו אותו בכוסית לחיים ובתקרובת קלה, והוא שתה, בירך אותם בשפע ברכות והוסיף איזה ווארט

סגולות וישועות

אחרי שאמרו תפילת הדרך בכוונה גדולה, משהו לפתע נראה להם חשוד. הם מביטים סביב, כן, זו סביבה ערבית. מה זה? איך הגענו לכאן? מה עושים? לפי השילוט הם קרובים בכלל ליריחו...

הקבלה הטובה של האבא הצילה את הבן

המפגש המחודש ביניהם עורר בהם געגועים ישנים. הנסיעה חלפה ביעף השיחה היתה קסומה, עד שעניניהם התעלמו מן הדרך כליל והם סמכו על מכשיר הניווט שיוזם בדרך נכונה.

אחרי שאמרו תפילת הדרך בכוונה גדולה, משהו לפתע היה להם חשוד. הם מביטים סביב, הסביבה נראית שונה מאוד. כן, זו סביבה ערבית. מה זה? איך הגענו לכאן? מה עושים? "אין כניסה

הם היו חמישה צעירים, חברים טובים מן הישיבה. שניים מהם נשואים ושוקדים על תלמודם בכלל ושלשה שעדיין בחורים בגילאי שידוכים. באחד מימות החנוכה יצאו יחדיו לנפוש קמעא, נטלו רשות מראשי הישיבה והכולל ומן המשפחה ונסעו נסיעה של מצוה. רציניים היו הנוכחים, ומתוך הדרך נשתקעו בשיחת חברים נרגשת.

באותו היום כשצעדנו מספר ידידים יחד לביתנו ושחנו אודות השיחה, נדברנו על קבלה נפלאה. שמא באמת הגיע הזמן לכה"פ בדרך הזו שלנו יחדיו, יום-יום לדבר דברי הודיה בשבח הטוב והנפלא שה' משפיע עלינו תמיד, בדברי תודה על הטוב כי לא כלו רחמי והמרחם כי לא תמו חסדיו כי גבר עלינו חסדו באמת. וידענו כי זה חייב להיות ממחשבה למעשה, מייד, לא לדחות. כי אם זה יידחה, כיון דעל על. זה ידחה לזמן רב. סיכמנו כי כבר מחר בפסיעתנו יחד עם בוקר נדבר דברי הודיה ושבח.

כל אותו הלילה מהרהר הייתי בדברים ומתחזק מאוד. אכן כמה טוב. לך נאה לשבח. כמה נכון ונעים למלא פי, במקום בדברי כעס ועצב, בדברי הודיה ושמחה. כמה יפה וראוי.

בבוקר נפגשנו, ומאחר שהורגלנו שהייתי ראש המדברים, נשאו אפוא הידידים עיניהם אלי... נבון הייתי, לשוני שהורגלה לרטון כל-כך, לא ידעה איך עתה עושים את ההפוך בדיוק. אבל קבלה זו קבלה, ולא נותרה ברירה. פציתי אפוא את פי שמורגל לדבר גדולות ופתחתי בדברי שבח, כמה חיי נאים ונעימים, כמה הרבה נקודות אור יש בתוך הקשיים הפוקדים אותי, כך הודיתי שעה ארוכה, כשבצהרים, עת שבנו חזרה המשכתי מאותה נקודה ברגש רב, תוך כדי שאני אומר שהקבלה הזו כל-כך טובה ואנו בעז"ה ממשיכים אותה, וכמה שאנו מודים על מה שאנו יודעים, עוד יותר יש לנו להודות על מה שאין אנו יודעים. בשלב זה הטלפון שבכסי רטט בדחיפות רבה...

היתה זו שעת צהרים, ובדיוק בשלב זה הם הצליחו לתפוס בטלפון את משטרת ישראל, שנתנו להם הוראה חד משמעית לא לדבר עם השוטר הפלסטיני - אחורה פנה במהירות עצומה, והורו להם את הדרך הנכונה להזדרז החוצה ולהתרחק. בתחנת המשטרה נאמר להם: נס חנוכה גדול נעשה לכם, תודו לה! אחד הבחורים מיהר מאוד והתקשר לאביו - זהו האברך מיודענו, שדברי תודתו לה' הצילו את בנו מפורענות ח"ו. הנה כי כן, מול הידידים ידי עשוי - קולנו קול יעקב בשבח ה' על נסי ההצלה הפזורים לרוב מימינו ומשמאלנו.

(ממשנתה של תורה)

ליהודים" מורה השלט הדהוי. לפי השילוט הם קרובים בכלל ליריחו. הם ככל הנראה עמוק בשטח האויב.

הם שמו לב לזה מאוחר מדי. הסביבה די הומה והמבטים מבטי שטנה. גם הם, צעירים ומלאי בטחון בדרך כלל, נתמלאו עתה אימה לופתת. הטלפונים מורים על אזור קליטה משונה, מגיבים חלקית. הם ממלמלים פרקי תהילים בזעקה, מבולבלים. לאן כרגע נכון יותר לפנות?

מרחוק נראו שוטרים, אמנם לא כל כך מאנ"ש, אלו שוטרים פלסטינאים, אבל עדיף מכלום. מיהרו לכיוונם, כשבמקביל ניסו כל העת לתפוס קליטה שוב ושוב עם אנשי המשטרה.

בעודם ליד השוטרים הם הבינו שאולי טעו. "תביא את מפתחות הרכב מיד!" צווח השוטר במבטא ערבי כבד, ובליל דעות וזעקות מסביב, והנהג חסר אונים.

מה עדיף? לברוח? לתת המפתחות?

במטותא מן הקוראים, כדי להבין את עומקו של המעשה עלינו לעצור לרגע מן המתרחש בפאתי יריחו ולעבור הרחק לאחת הערים הגדולות במרכז שם מתגורר אבי אחד הבחורים היקרים המשתתפים בנסיעה. נשמע אפוא את עדותו אודות המתרחש עמו בזמן האחרון.

מאז ומתמיד, נרגש האיש, הייתי מאלו הנוהגים לקטר. איש שצערו בליבו וכעסו בפיו, ודיבורו מר עליו תדיר. על כולם היה כועס ורוטן. הייתי מסביר, אף בצדק רב ובטון נוגה מדוע החיים בחרו שלא להאיר לי פנים, מדוע לא טוב ורע וקשה. בזמני ההפסקות לפני ואחרי הסדר בכולל נוהג הייתי לצעוד עם כמה מחברי ולפתוח במנהגנו הקבוע לרטון בקול גדול ובשצף קצף כל יום על דבר אחר, והצד השווה שבהם - חיי המרים ונטולי המתיקות.

יום אחד, באחת מן השיחות שהביאו אצלנו לכולל במסגרת המוסר הקבוע אצלנו, הרב הדובר הגה"צ שליט"א הרבה בענין חשיבות ההודיה והכרת הטוב, לדעת למצוא ולהכיר הטוב שה' נתן לנו ועושה עימנו ולהודות לה' על חסדיו הרבים. נעשיתי דרוך, ידעתי שזהו הנסיון של חיי. הקשבתי מאוד.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
אקטואלי ומרתק.

הצטרפו בחינם לאלפי המנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום...

המייל היומי של 'דרשו'

באילו אופנים מותר לספר על עברו של בעל תשובה?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

שבזמננו שעל פי רוב כשמספרים על בעל תשובה הכוונה לשבח או איך עמד בנסיונות ועזב אורח חיינו, הדבר תלוי לפי כוונת המספר האם מתכוין לשבח, ולפי מי שמדבר עליו האם אכן משתבח בכך. וכן מי שהוא בעל תשובה ואינו מתבייש בכך, ואף מפרסם זאת ומאושר שהגיע לדרגה זו, דעת הגר"נ קרליץ שמותר לומר עליו שהוא בעל תשובה ואף להזכיר מעשיו הראשונים, וכן כתב בשו"ת שבט הקהתי וכ"כ הגר"י טשזנר, ובלבד שמספר זאת כדי להרבות בשבח. ובשו"ת לחפץ בחיים כתב שאם אינו מפרסם על עצמו שהוא בעל תשובה, אף שאינו מקפיד ואינו מתבייש בזה, כיון שהדבר עלול לגרום לו נזק [שלא יקבלו את ילדיו למוסדות לימוד וכדו'] מסתבר שאסור, ונשאר שם בצ"ע.

ב'ביאורים ומוספים' על הסעיפים הנלמדים בימים אלו מביאים כמה נידונים מעניינים ומצויים לעניין סיפור מעשיו הקודמים של בעל תשובה: בשו"ת שבט הקהתי כתב שאף שכוונתו להרבות בשבח שהתגבר על יצרו ושב בתשובה, אסור, כיון שלמעשה מתמעט כבודו בעיני השומעים, וגם עלול להינזק מכך וכו', וכן כתב הגר"י טשזנר. אמנם הגר"מ סלומון כתב שבעלי תשובה בימינו שהיו תינוקות שנשבו, הרי הם במעלת המתנדבים והוא תואר של שבת, אשר מי יודע אם היה נולד במצבם היה מוצא את הכוחות והרצון להתנדב לה' כמותם. ואם מזכיר מעשיו הראשונים בלשון שבח שאין בהם גנאי, וכגון שמספר כמה מעמד וגדולה היו לו ועזב הכל כדי להתקרב להקב"ה, יש שכתבו שמותר, וכן מובא בשם הגר"ש וולבה,

דקה מתוקה - 60 שניות על הדף היומי

מה הקשר בין קידוש לבנה לרפואת שיניים?

שבת דף קיא

"החושש בשיניו"

פרשת וירא על הביקור חולים שבא הקב"ה לבקר את אברהם אבינו - "ושמא כיוונו עוד בזה לומר שהיה לו במראה השכינה ריפוי למחלת המילה, כי כן ראוי להיות, כדכתיב (משלי טז טו) באור פני מלך חיים".

ובכף החיים בהלכות ציצית כתב שלא יחתוך את חוטי הציצית אלא רק בשיניים, ומביא בשם השל"ה ששלושים ושתים השיניים הם כנגד שלושים ושתים חוטי הציצית. ומוסיף עוד מספר דרך ישרה שסגולת הציצית היא שלא יהא לו כאב שיניים.

פעם בחנוכה היה להראדזינער כאב שיניים והלך לרופא שיניים שיוציא לו את השן, כשרצה הרבי לשלם לו אמר לו הרופא שאינו רוצה לקבל תשלום, והטיפול יהיה במקום חנוכה געלט. אמר הרבי לרופא בבדיחותא שלא יספר זאת לאף אחד, כי אם ישמעו החסידים על כך יבואו כולם ובמקום להביא חנוכה געלט יוציא כל אחד שן, וכך אשאר בלי שיניים וכלי חנוכה געלט...

על כאב שיניים, אומר מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א כי יש סגולה מקדמונים, והוא בסידורו של ר' יעקב עמדין, לומר בקידוש לבנה: "כך לא יוכלו כל אויבי לנגוע בי לרעה - ולא יהיה לי כאב שיניים". גם אביו הסטייפלער זצ"ל אמר כך, על עצמו ועל אחרים. כתוב במדרש על הפסוק שהקב"ה הבטיח שלא יהיה מבול, ואם יחטאו בני אדם אמר הקב"ה יש לי מבול אחר, וזה כאב שיניים... (דרך שיחה).

ובטעמי המנהגים מובא בשם הרה"ק מרוז'ין, וכן בספר בעש"ט על התורה בסופו מביא מהמגיד מטשערנוביל שאמר בשם הבעש"ט לומר: "כך לא יוכלו לנגוע בי לרעה, וכך לא יהיה לי וכל בני ביתי כאב שיניים".

החתם סופר (שו"ת ח"א או"ח סי' קב) אומר, שאולי יש באמת רפואה למחלה בקבלת פני הלבנה, שזה קבלת פני השכינה, וכתב במשלי 'באור פני מלך חיים', וכמו שכתב הרמב"ן בתחילת

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרכר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 2/3-4

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **יצחק לובינשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 2/6

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/1

הר"ר **אברהם פוקס** הי"ד
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו

שלוחה 3/1

הר' **שלום יכנס ואברהם פוקס** הי"ד
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

מה הם ה'טעם העליון' וה'טעם התחתון' של עשרת הדיברות?

בחלוקת הפסוקים; ולעומת זאת, בטעם התחתון, נקרא כל פסוק בפני עצמו, ללא התחשבות בחלוקת הדיברות, ואף ארבע הדיברות הכתובות בפסוק אחד נקראות כאחת. ובהתאם לחלוקה, משתנה גם הניקוד בחלק מהמילים.

הטעם העליון, משמש לקריאה בציבור בלבד; ולגבי מועדי הקריאה בטעם זה - אם רק בחג השבועות, או גם בשבתות שבהן קוראים את הפרשיות 'תרו' ו'ואתחנן' - קיימים מנהגים שונים.

[ביה"ל תצד, א, ד"ה מבחודש]

ל'עשרת הדיברות' שבפרשיות 'יתרו' ו'ואתחנן', ישנם שני סוגי טעמים - 'עליון' ו'תחתון'. וזהו ענינם: שתי הדיברות הראשונות, 'אנכי ולא יהיה לך', נאמרו יחד, ונחשבות כדיברה אחת לענין הקריאה, אך הן מורכבות מחמישה פסוקים. הדיברה "זכור (או: שמור) את יום השבת..." מכילה ארבעה פסוקים; ואילו ארבע הדיברות 'לא תרצח', 'לא תנאף', 'לא תגנוב' ו'לא תענה' - כתובות כולן יחד בפסוק אחד. בטעם העליון, נקראת כל דיברה בפני עצמה, ללא התחשבות

האם מותר לעמוד בשעת קריאת 'עשרת הדיברות' בציבור?

קלקול האמונה בתורה.

מאידך, רבים מהאחרונים ציינו מנהג זה כדבר ראוי. ויש מהפוסקים שהורה כי בזמננו מותר לעמוד, כיון שכולם יודעים שאין זה אלא כזכר למעמד הר סיני, וגם ישנם פוסקים אחרים בתורה שנוהגים במקומות רבים לעמוד בעת קריאתם. אולם, יש שהורה לנהוג כדעת הרמב"ם, והוסיף כי אף המתפלל במקום שבו נוהגים לעמוד, אינו רשאי לעמוד.

[ביאורים ומוספים דרשו תצד, 11]

ישנו מנהג עתיק יומין, לעמוד בשעת קריאת 'עשרת הדיברות' בציבור, כזכר לעמידת בני ישראל בשעת קבלת הדיברות בהר סיני, כפי שנאמר: "וַיִּתְּצְבוּ בְּתַהֲתִית הָהָר", וכאות לכך שהן יסוד התורה, ולחרדת בני ישראל בשעת אמירתן בהר סיני. וכבר לפני למעלה מתשע מאות שנה, נשאל הרמב"ם האם מנהג זה ראוי, והשיב בשלילה, מטעם שהמון העם עלול לטעות ולחשוב שיש יתרון לפסוקי הדיברות על יתר פסוקי התורה, ועצם המחשבה שיש בתורה פסוקים חשובים יותר וחשובים פחות, היא

מי שישן ביום זהיה ער במשך כל הלילה - האם יברך למחרת את ברכות התורה?

התורה.

ומאחר ויש פוסקים הסוברים שהוא מחויב בכל הברכות הנ"ל, עליו לצאת ידי חובתו בשמיעה מפי אחר. ואם הוא מברך על 'טלית גדול', יכול 'לפטור' בברכתו את הטלית קטן. ולדעת פוסקים רבים, אם כשעלה השחר הוא באמצע לימודו, ואין באפשרותו אז לשמוע ברכות התורה מפי אחר, רשאי להמשיך וללמוד עד שיזדמן לו לשמוע את הברכות; ויש חולקים.

[משנ"ב תצד, א; ביאורים ומוספים דרשו, 7-8; וראה עוד שם]

על פי פסקי המשנה ברורה, אדם שלא ישן כלל במשך הלילה, יברך בבוקר את ברכת 'על נטילת ידיים' לאחר עשיית צרכיו, יחד עם ברכת 'אשר יצר', וכן את שאר ברכות השחר מ'אשר נתן לשכוי בינה' עד 'הנותן ליעף כח'; אך לא יברך את ברכות 'אלקי נשמה', 'המעביר שינה', ברכה על 'טלית קטן' שלבש במשך הלילה, וברכות התורה, משום שלגביהן נחלקו הפוסקים אם הוא מחויב בהן. ואף במקרה שישן ביום שלפני לילה זה במשך מחצית השעה ויותר - נחלקו המשנה ברורה והחזון איש האם יברך את ברכות

* לדעת הרמ"א, נוהגים את מנהגי האבילות של ימי ספירת העומר עד ל"ג בעומר, ולדעת השולחן ערוך, עד ל"ד בעומר. ויש שנהגו מנהגי אבילות במשך שלושה ימים שונים במשך תקופת ספירת העומר. ויש שנהגו לחומרא ככל השיטות, למעט ימים בודדים.

* לדעת הרמ"א, בל"ג בעומר "מרבין קצת שמחה", ואין אומרים בו תחנון, משום שבאותו יום פסקה מיתתם של תלמידי רבי עקיבא. והאחרונים כתבו טעמים נוספים לשמחה זו.

* מנהג ישראל כבר מימות הגאונים, שלא לעשות מלאכה בימי ספירת העומר משקיעת החמה ואילך. ובימינו, במקומות רבים לא נהגו להימנע מעשיית מלאכה, מטעמים שונים.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

איזה מלח צריך לברור לפני הפסח מגרגירי תבואה?

כ'מי פירות' שאינם מחמיצים; אולם, ראוי לברור אף מלח זה, משום שלדעת הרמ"א ואחרונים נוספים, אף מלח זה דינו כמים, וכן משום שבמגע של המלח במים, תחמיץ התבואה שבתוכו, ותשוב ותחמיץ את המלח.

[שו"ע תסב, ז, משנ"ב כד, ושעה"צ מב; ביאורים ומוספים דרשו, 34]

בזמנים עברו, היתה מצויה תערובת גרגירי תבואה במלח, ולכן כתבו הפוסקים כי חובה לברור את המלח לפני הפסח מגרגירי התבואה, משום שאם ימצאו בו גרגירי תבואה, הרי כשיתלחלח יחמיץ את התבואה, והיא תשוב ותפלוט את טעמה אל המלח. ועוד כתבו הפוסקים, שדברים אלו אמורים במלח ים, אשר דינו כמים; אבל מלח המופק מהאדמה, אינו נחשב כמים, אלא

הלוח היומי

ג' בתמוז | רבי יהושע ישעיה ב"ר אהרן נויבירט זצ"ל בעל 'שמירת שבת כהלכתה'

יארצייט:

תרמ"ה: רבי אריה מרדכי ב"ר יהושע אשר רבינוביץ זצ"ל מפוריסוב
תשמ"ב: רבי יוסף חיים שניאור ב"ר אהרן קוטלר זצ"ל ר"י לייקווד בעל 'שיח ערב'
תשנ"ד: רבי מנחם מנדל ב"ר לוי יצחק זצ"ל מליובאוויטש
תשע"ג: רבי יהושע ישעיה ב"ר אהרן נויבירט זצ"ל בעל 'שמירת שבת כהלכתה'

לכוין בתפילה גם בין אלף אנשים

השרף הקדוש רבי אורי מסטרליסק אמר: אם האדם יעורר לבו לכוין בתפלתו, יכול להתפלל אפילו אם נמצא בין אלף אנשים, ובעת אשר לא יעורר לבו, הכל אינו יועיל לו, אפילו אם ילך להתפלל בהתבודדות בחדרי חדרים. (אמרי קדוש - השרף מסטרליסק אות לא)

נשתדל לעורר את לבנו לכוין בתפילה, וכך נוכל לכוין כראוי אף אם יהיו לנו מפריעים רבים

* חדש - שיעורים וטיפים ב'גישמאק בלימוד' (שלוחה 33)

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il